

facebook.com/zorgactie
www.zorginactie.com
info@zorginactie.com

Enquête “(Waarom) lid van een vakbond

februari 2019

Voor deze enquête hebben 500 leden van Zorg in Actie antwoord gegeven op verschillende vragen over de vakbond in het algemeen. Wel of niet lid, wat is de reden daarvan. Weet je wat een vakbond doet en wat zijn jouw wensen wat een vakbond zou moeten doen.

Het grote deel van de ondervraagden is lid van een vakbond. Namelijk 58%. De redenen om lid te zijn lopen uiteen. Er is een kleine groep die aangeeft dat het met de paplepel is ingegoten. Deze mensen vinden het heel vanzelfsprekend dat je lid bent van een bond “ het hoort zo”.

Het grootste gedeelte geeft aan dat ze lid zijn vanwege de rechtsbijstand, als er geschillen zijn of een conflict met de werkgever. Sommige voelen zich veiliger met een lidmaatschap en benoemen het als “ bescherming”. Een enkeling reageert negatief als in “ het is een schijnveiligheid. De rechtsbijstand verzekering lost het sneller op”.

Een iets minder grote groep laat weten dat ze lid zijn omdat vanwege het collectief.

“ samen staan we sterker”, die opmerking komt veel terug. Ook geven ze aan dat ze het idee hebben dat de belangen behartigd worden. Anderen geven weer aan dat ze op deze manier toch het gevoel hebben invloed te kunnen uitoefenen.

Ze verwijzen naar de CAO onderhandelingen, de lange termijn visie over de zorg.

De reden om geen lid te zijn van een vakbond heeft voor een groot deel, 25% van de niet leden, te maken met de kosten. Deze worden als hoog ervaren.

Ongeveer 18% geeft aan er niet bij te hebben stilgestaan of zich er niet in verdiept om lid te worden van een vakbond. Ook de matige resultaten, slechte onderhandelingen, “ze knokken niet genoeg” “slecht / weinig hulp gehad in verleden” en “komen niet voor zorg op” zijn antwoorden die gegeven worden door 25% van de niet leden.

Het hebben van een rechtsbijstandsverzekering wordt ook door een klein gedeelte van de ondervraagde aangegeven als reden van het niet lid zijn van een vakbond.

75% van de ondervraagden geeft aan dat een vakbond invloed heeft op de afspraken die in de CAO staan. Een klein gedeelte van de groep, 13% weet niet wat de rol is van een vakbond is in relatie tot de afspraken die in een CAO staan. Het belang van het aantal leden van een vakbond bij de onderhandelingen van een CAO wordt door 68% van de ondervraagden onderschreven. Dit betekend dat een toch wel grote groep deze noodzaak niet ziet.

Drievierde van de ondervraagden geeft aan lid te worden van een vakbond wanneer het aantal vakbondsleden (grote) invloed zou hebben bij de onderhandelingen voor de CAO.

De grote groep die ja zegt op deze vraag geeft aan dat zij dit zouden doen wanneer dit zou betekenen dat er een meer eerlijke onderhandeling zou zijn en men hun eigen wensen dan terug zouden zien in de CAO. Dat men samen sterker staat en georganiseerd zijn beter is waardoor er meer gewicht ligt in de schaal tijdens de onderhandelingen en er meer voor de werknemer gedaan kan worden.

Ook wordt aangegeven dat de ledenraadpleging belangrijk is. Wanneer er meer leden zijn komen er ook meer reacties en is de uitkomst meer democratisch.

Er is dan ook meer invloed en kennis van de werkvloer.

Ook de grote werkdruk wordt genoemd als reden om lid te worden zodat de vakbond dit aan kan gaan pakken.

facebook.com/zorgactie
www.zorginactie.com
info@zorginactie.com

Uitspraken als “Wel als ze hun mannetje staan en ook daadwerkelijk ervoor gaan om zich hard te maken voor werknemers” en wanneer vakbonden zich niet laten leiden door verzekeraars en sigaren uit eigen doos halen komen ook naar voren bij de ondervraagden die aangeven lid te worden van een vakbond wanneer dit invloed heeft op de onderhandelingen.

Men vindt dat de vakbond zich wel meer mag laten gelden en zich harder op zouden moeten stellen. De groep die nee zegt twijfelt aan de invloed en inzet van de vakbonden. Men geeft onder andere de redenen dat vakbonden achter de feiten aanlopen en geen feeling hebben met de werkvloer, er teveel gedanst wordt naar de pijpen van de werkgevers. Er is in de laatste jaren niets structureel veranderd, alleen maar verslechterd. Dit maakt dat een grote groep aangeeft geen lid te worden van een vakbond wanneer dit invloed zou kunnen hebben op de onderhandelingen.

“Ik geloof er niet meer in” en “het helpt niet” zijn antwoorden die regelmatig terug komen. Er wordt getwijfeld of de vakbond wel opkomt voor de werknemers en niet meegaan met de werkgevers. Ook het eerst zien dan pas geloven wordt een aantal keer aangegeven. Het vertrouwen in de vakbond is niet groot in deze groep. Gaan akkoord met geringe salarisverhoging. En doen niets aan betere werktijden enz.

De contributie die een vakbond vraagt, wordt ook genoemd als reden niet lid te zijn. Er wordt aangegeven dat dit te duur is.

Ook zijn er ondervraagden die teleurgesteld zijn door de vakbond en daarom hun lidmaatschap hebben opgezegd. De reden van de teleurstelling wordt niet genoemd

Wat men van een vakbond kan verwachten is redelijk bekend bij de ondervraagden. Slechts 4 % geeft aan niet te weten wat een vakbond doet. De belangrijkste taak van de vakbond is volgens de ondervraagden belangenbehartiger, onderhandelaar bij de CAO onderhandelingen, juridische hulp bij werk gerelateerde problemen, hulp verstrekken wanneer er onduidelijkheden zijn op het werk en informatie verstrekken bij vragen over de CAO en inschaling en dergelijke.

De wensen die uitgesproken worden over wat men graag een vakbond ziet doen komen vooral de goede onderhandelingen van arbeidsvoorwaarden naar voren en het ondersteunen bij een conflict op het werk. Ook het zorgen voor een hoger salaris en minder werkdruk staan hoog op de wensenlijst. Staken, actie voeren en duidelijker zijn worden genoemd. Verder worden er nog losse zaken genoemd die onder de noemer goede werkomstandigheden en –afspraken kunnen vallen.

Een groot gedeelte geeft ook aan op de facebook groep van zorg in actie meer informatie te willen zien van de verschillende bonden en wat ze voor je kunnen doen. 25% van de groep zegt hierop nee.

Zorg in Actie Kernteam